

Posudek diplomové práce

Jiří Toman: Zemědělství států ECOWAS

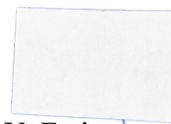
Rozsah práce: Práce je stránkově bohatá a obsahuje 142 stran textu, 23 schémat, 36 tabulek a 20 grafů. Grafika je číslována podle kapitol. Příloha zahrnuje 17 stran (bohužel nečíslovaných) s 34 tabulkami a 2 schémata vše je číslováno podle kapitol k nimž náleží. Seznam pramenů informací je členěn podle jejich původu do 6 částí a obsahuje celkem 95 položek. Strany ani položky nejsou číslovány.

Hodnocení práce: Práce je členěna podle desetinného systému do 9 kapitol včetně úvodu a závěru. V samém počátku práce je vyjmenováno 6 hlavních cílů a 8 tzv. předpokládaných hypotéz. Metodika a přehled struktury práce spolu s diskusí s literaturou jsou součástí jedné rozsáhlé podkapitoly úvodu. Vlastní rozpracování problematiky je uvedeno kapitolou o přehledu historického a politického vývoje Afriky zapadající do rámce, autorem zvoleného, systematicky pojatého přístupu. V tomto smyslu je důsledně pokračováno i v následující kapitole přinášející přehled o významnějších integracích Afriky a jejich vývoji. Jelikož jde o rozsáhlou a faktograficky spleť problematiku musel autor přistoupit k její značné generalizaci a proto lze najít některé její chybějící mezičlánky či jiné relativně důležité informace např. o organizaci SADCC, ale to však vyplývá jak bylo řečeno z metody zpracování. Přesto je poměrně dosti místa věnováno problematice dnes nejvíce sledované Africké unie. Po této části práce zabývající se celoafrickým zarámováním studie je přistoupeno k podrobnějšímu nahlédnutí na stejné otázky, ale již v mezoregionálním měřítku to je západní Afriky. Také zde lze najít tvrzení, o kterých je možné diskutovat, jedno z nich je např. na str.32 – že .. dnešní hranice vzniklé v postkoloniálním období..., nebo str. 33 západní Afrika byla rozdělena do dvou jazykových celků...- to platí jen do určité míry, či jinde. Vesměs jde z mého pohledu jen o stylizační záležitosti. Podle pracovního schématu, které si zvolil diplomant spočívajícím v principu od obecnějšího k specifitějšímu následuje více než 20-ti stránkové pojednání o ekonomické charakteristice ECOWASu. Zde je prezentována hospodářská charakteristika z historického a vývojového hlediska a to v několika etapách jako celek i jako dílčích součástí - HDP, sektorové struktury, struktury zahraničního i vnitroregionálního obchodu a to i v porovnání s ostatními africkými integracemi nebo světem či EU. V této kapitole je dle mého mínění přínosem pokus o stanovení závěrů na podkladu vlastních získaných poznatků a jejich případné konfrontace s informacemi přejímanými. Pojednání o zemědělství ECOWASu, které je i v názvu práce je rozděleno do dvou stránkově nejbohatších kapitol. První z nich má obecnější ráz a je zaměřena na základní charakteristiky zemědělství států tohoto společenství. Řešení problematiky zde vychází opět ze systematického přístupu, kdy se diplomant snaží postupovat podle hodnocení jednotlivých faktorů ovlivňujících zemědělství, zejména socioekonomických. Vzhledem k náročnosti a rozsahu takto pojatého zpracování nebylo možno jít vždy příliš do hloubky a zůstalo tudíž někdy jen u orientačních zjištění, které jsou však dále využívána. Hlavními výstupy jsou komentáře na podkladu komparací. V rámci kapitoly je věnováno dosti místa otázkám spojeným s obyvatelstvem a to zvláště zemědělským i vlivu zemědělství na jeho život jako jsou hlad, chudoba, nemoci atd. Závěrem je provedena analýza struktury a vývoje využití půdního fondu jakožto výslednice působení přírodních a socioekonomických podmínek. V této souvislosti jsou komentovány také tři typy zdejší zemědělské výroby podle Kostrowického. Druhá kapitola věnovaná zemědělství ECOWASu je zaměřena na jeho

výkonnost, to je schopnost produkovat a to zvláště v odvětví rostlinné výroby. Znovu se zde potvrzuje přetrvávající fakt, že pro většinu ekonomik těchto států má prvořadou důležitost rolnictví jak z hlediska HDP tak zaměstnanosti. Vše je dokumentováno na produkci exportních komodit plantážnictví i plodin tradičního samozásobitelství. Naopak chovatelství má stále druhořadý význam s výjimkou semiaridních nebo až aridních oblastí. Závěr práce je obširným zopakováním výsledků zpracování tematiky ve smyslu vytýčených hypotéz. Celkově lze říci, že práce má převážně informační charakter potvrzující stálé přetrvávání nevyřešených a již dříve předpokládaných vážných společenskoekonomických problémů v Africe. Z tohoto pohledu má zpracování tématu své opodstatnění zejména pro absolventa učitelského směru studia.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 10.9.2008

V. Frajer
vedoucí práce